

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într'una cu suplimentul „Fóia Pedagogică”
Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiececane Sibiiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

La încheierea sesiunii sinodale.

Luni séra la órele 8 s'a închis sesiunea din anul acesta a sinodului nostru archidiececan.

Timp de 9 zile s'a lucrat cu încoardată activitate, și putem constata cu deosebită îndestulare sufletescă, că afa-cerile nóstre bisericesci au mers normal.

Deja cuvântarea de deschidere, ca tóte cuvântările venerabilului cap al bisericeii nóstre la asemenea festive oca-siuni, se ridică la un nivel înalt, și accentuază concordia dintre noi, ca unul dintre cele mai eficace mijlóce de a puté lucra cu bogate rezultate pentru binele bisericeii.

Înțelegerea dintre noi, iubirea și stima reciprocă ne va da acea putere, cu care înarmați vom puté da piept cu tóte neajunsurile din afară, — și în timpul din urmă neajunsurile din afară sunt tot mai multe.

Sinodul din anul acesta mai inten-siv s'a ocupat de sórtea preoțimeii și a protopresbiterilor, deóre-ce prin introducerea legilor nóuë bisericesci, mai ales celor din urmă, li s'au luat aprópe tóte venitele sigure.

Îmbunătățirea sórței preoțimeii se impune ca supremă necesitate, deóre-ce ajutorul dela stat, cu speciala meni-țiune de a fi o despăgubire pentru ve-nitele scurtate cu introducerea legilor bisericesci, tot mai mult deviază dela destinațiunea sa, dela scopul seu.

Contemplat de cătră congresul no-stru național-bisericesc ca un fel de recompensă pentru cele pierdute, ajuto-riul dela stat a fost în principiu ac-ceptat în credința, că se va pune la dispozițiunea bisericeii, ca ea să-l împartă, în deplină cunoștință a necesităților, și ca drept răsplată a meritelor pe te-renul bisericesc.

În cești 2 ani din urmă s'au făcut triste experimente în privința modului de a se distribuî ajutorul dela stat.

Potestatea statului e condusă de alte vederi și e inspirată de alte ten-dențe.

În practică ajutorul dela stat pare a avé menițiunea de a remunera ser-vicii de natură politică, de a angaja la lucrări și porniri cu totul străine de biserică, și în unele chiar contrare aședemintelor ei.

În situațiunea acésta biserica a trebuit să caute mijlóce a asigura sub-sistența elerului, și acésta o a aflat în alipirea credincioșilor cătră biserică.

Precum fac tóte bisericile sérace, cari n'au dotațiune dela stat, din tim-purile mai vechi, asemenea vom face și noi: vom apela la dărnicia poporu-lui nostru.

Sinodul din anul acesta a luat con-clusul de a se pune în lucrare în-cassarea sidoxiei cu 1 corónă dela o familie.

Au fost cumpănite și temerile ace-lora, cari între criticele împrejurări actuale exprimau o răcélă a poporu-lui, și dórá o înstrăinare parțială, mai ales dacá vor urma și încercări de a-l abate dela credința strămoșescă.

Temerile aceste n'au îndreptățire, și ele n'au aflat răsunset în inimile de-putaților nostri sinodali. Din trecutul bisericeii nóstre scim, că mai tari am fost în credință atunci, când mai crân-cene au fost atacurile contra bisericeii nóstre, când am fost mai persecutați pentru alipirea nóstră cătră sânta maica nóstră biserică strămoșescă.

A fost lucru firesc ca în cercul acesta de idei să reflectăm și la mij-lócele, cari țin legat poporul de bise-rică și de instituțiunile ei. Sinodul din anul acesta a accentuat cu mult aplomb cestiunea cu catechisarea tineretului nostru dela șcólele străine, și în le-gătură cu acésta, puterea care o are în biserică amvonul, care de mult nu mai răsună de glasul preotului în ase-mene intensitate, după cum ar trebui să răsune, mai ales în aceste zile de grea cercare.

Cestiunile aceste au preponderat, în celelalte rapórtete consistoriale au prezentat lucrurile în stare normală și în continuă tendență spre progres.

Reconstituirea consistoriului ar-chidiececan pe noul period de trei ani,

a concentrat în sinul consistoriului tot ce avem mai bun în archidiececane nóstră, și astfel sesiunea din anul acesta a pus o pétră la fundamentul bisericeii nóstre.

Revista externă.

Resbelul greco-turcesc e pe sfir-șite. Grecii n'au capitulat încă, dar mereu se retrag dinaintea trupelor tur-cesci.

De present se află la Domokos.

„Agentia Havas” confirmă scirea, că guvernul grecesc a cerut interven-țiunea puterilor pentru mijlocirea păcii, și puterile au primit acésta. Pórta nu e contra acestei întreprinderi, dar' la a-cordarea vre-unui armistițiu nu se va învoi. Acésta ar fi un motiv, ca ostilită-țile să se prelungească și să se întórcă eventual în defavorul Turcilor. Con-dițiunile de pace stabilite de Pórta, după-cum se vorbește, ar fi:

1. Trei milióne funți desdaunare de resbel.
2. Indreptare de graniță în fa-vorul Turciei la Preveza, Mezova, Kra-nia, Damazi Meluna și Analipsis.
3. Nimicirea contractului special încheiat între Grecia și Turcia în fa-vorul sudților greci locuitori în impe-riul turcesc.
4. Predarea tuturor năilor gre-cesci de resbel în favorul Turciei.
5. Restrângerea autonomiei Cretei promise de Pórta.

Precum se vede condițiunile nu sunt de natură de a le puté accepta Grecii, fără ca să nu se ruineze mate-rialicesce și chiar moralicesce fórté sim-țitor și pe un timp fórté îndelungat.

A ceda din teritoriul țerii, și încă o parte importantă din punct de ve-dere strategic, și a-și preda tóte năile de resbel, nu sunt condițiuni de a nu despara asupra viitorului țerii chiar și în timpul cel mai îndepărtat.

Cât privește mersul operațiunilor de pe câmpul de resbel, turcii au ocu-pat Farsala, Velestinos și Volo, ér Grecii s'au retras până la Domokos,

unde se vorbește, că se va da lupta decisivă.

Colonelul Vassos a părăsit Creta și a sosit la Athena. Guvernul gre-cesc a promis puterilor europene re-chemarea succesivă a tuturor trupelor grecesci din insula Creta, dacá vor in-treveni la Turcia pentru încheierea unei păci onorifice cu acésta.

Precum se vede resbelul e ca ter-minat. Dar' cum? Cu strivirea Gre-ciei, creștine, și înrudite cu cele mai puternice state europene, tóte creștine, din partea unui stat păgân, care atât de mult a lucrat pentru nimicirea ori-cărei culturi umane și creștine tocmai pe teritoriul celor mai multe din acé-stea state.

Se vede, că în politică, înțeleg politică anticreștină, nu există legături familiare, nu există creștinism, ba nu există nici chiar umanism.

Și acésta se întâmplă în secolul al XIX-lea, în secolul supranumit al luminilor.

Sinodul archidiececan.

Ședința VII.

Sâmbătă, la 26 Aprile 1897 st. v.

Președinte I. P. S. D. Archiep. și Metr. *Miron Romanul*.

Notariu: Dr. Ioan Șenchea.

Se cetesce protocolul ședinței an-terióre și se autentică.

După-ce Excelenția Sa presentéză unele cereri, cari se dau comisiunii petiționare spre referadă, urmând la ordinea zilei interpelări și propunerii, deputatul Dr. Ios. Blaga adreséză Ex-celenției Sale, Inaltului presidiu urmă-mătórea interpelație:

1. Are Excelenția Vóstră cuno-scință, cumcă protopresbiterul Murș-Oșorheiului tractând în Nrii 90 și 91 ai „Gazetei Transilvaniei” chestiunea trecerii în massă a credincioșilor bise-ricii nóstre din comuna Șieu la catolicism și reîntórcerea lor, sub titlul „Nemaipomenit” țice: „Așa se vede, că acest succes nu avea să fie de du-rată și cauza însași are să devină nu

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Împrumutul se va replăti pe rënd din interesele obligațiunilor zălogite și din arunc pe parochieni, cari adi sunt numai 120 de familii, mai mult ómeni séraci.

Când s'a dat la 1896 coperișul cel vechiu jos, în globul de sus al turnului de sub cruce am aflat în un toc de tinichea doue scrisori cu litere cirile scrise de protopopul de atunci George Petrașcu și aședate în globul de sub crucea turnului la anul 1791. Acele hârtii le punem acuma înapoi în turn tot în locul unde s'au aflat și pe lângă ele mai pu-nem și din partea nóstră tot în tocul cel vechiu de tinichea acésta descriere a nóstră, ca să se scie fasele prin care a trecut sfânta nóstră biserică și mult cer-cata nóstră parochie.

La anul 1783, când s'a clădit acésta sfântă bi-serică, erau 251 familii (pater familias) române greco-ortodoxe, cei mai mulți neguțători cu stare, căci pe atunci negoțul era în mânilor greco-ortodoxilor, (ne-guțători numiți și greci).

Protopop, când s'a clădit biserica la anul 1783, a fost Bucur Stefan și paroch era George Petrașcu. Curatori au fost neguțătorii Ignățiu Arpași, Pană Nyerges, George Korodi senior, Nicolae Fétou și George Arpași.

Protopopul Bucur a funcționat ca atare până la 1790, urmând după el ca protopop dela 1790—1800 George Petrascu.

Ca protopopi au funcționat apoi Vasile Harom-potor, dela 1800—1804; după aceea: Vasile Kis, supranumit și Cziczken, dela anul 1804—1819; — Simion Ginariu, dela 1819—1840; — George Gi-mariu, dela 1841—1846 și dela 1846 până la 1884 Petru Popescu, carele s'a retras în pensiune. La 1884 s'a denumit de administrator protopresbiteral și parochial Iuliu Dan, născut din Zernesci, carele la 1886 a fost ales definitiv și este și ađi ca proto-presbiter și paroch.

Ca parochi locali au funcționat George Petrașcu, dela 1783—1790; Vas. Harompotor, dela 1792—1800; Toma Banciu, dela 1806—1811; Simion Ginariu, dela 1818—1819; George Ginariu, dela 1826—1841; Pe-tru Popescu, dela 1846—1847; Vasile Leicu, dela 1855—1870. Dela 1870 încóce respectivul protopres-biter îndeplinesce și funcțiunea de paroch, deóre-ce numărul parochienilor a tot scăđut și de atunci încóce cu timpurile devenite pentru noi tot mai aspre,

parochienii nostri au tot sérăcit și așa nu mai pot ținé și paroch deosebit, ce de altfel nici nu e de lipsă.

Locul unde s'a clădit biserica s'a cumpérat la anul 1782 dela neguțătorul român Pană Borșoș cu 300 fl. ung., érá conducerea clădirii bisericeii o a îndeplinit măestrul păler din Făgăraș Iohann Müller pentru suma de 400 fl. ung.

Locul și casa de școlă s'a cumpérat dela nepoții lui Pană Nyerges, anume Constantin și Ioan Tomă, cu suma de 900 fl. la anul 1800 și 1808.

Daruri binevoitóre mai însemnate s'au făcut bisericeii și șcólei nóstre din partea următorilor și anume:

Clopotele s'au făcut la anul 1791 cu suma de 1474 fl. 32 cr. ung. spre a căroră acoperire au dă-ruiit neguțătorii:

1. George Korodi 100 fl.
2. Vasilache Șelariu 100 fl.
3. George Fogarasi 100 fl.

Au dăruit și alții sume mai mici. Colecta se află în archivă.

4 La anul 1813 Ioan Visea a dăruit 200 fl. pentru speșele zugrăvirii bisericeii.

5. La anul 1825 Ioan Moldovan a testat 500 floreni.

(Va urma.)

numai celebră, și rușinosă, ci pentru-că mușamalisarea astorfel de cauze a devenit acum de ani de zile regulă în centru, caracterisând și ea destrăbălarea nemaipomenită și halul în care am ajuns. Vorbind apoi despre delapidarea averii bisericesci din acea comună, spune, că dînsul a propus mijloce de sanare, dar' dice el: „în locul lor s'a pus și aci, ca în multe alte casuri de importanță mai mare s'eu mai mică, o mușamalisare dintre cele mai miserabile“; ér' unde afirmă, că s'a făcut hoție cu banii bisericii prin un contract, dice: „și câștigă contractul aprobarea, signând, ca prin minune biroul și venerabila firmă a consistoriului, minunatul avocat, Dr. Nicolau Olariu“.

2. Este adevărat Excelenția Vóstră, ceea-ce afirmă protopresbiterul Nicolau Măneguțiu sub propria sa subscriere?

3. E compatibil acésta, fie chiar și neadeverată cauza, dar' susținută de un protopop, organul Venerab. Consistoriu, — în modul arătat — e compatibil cu vađa și demnitatea consistoriului archidieceșan, al cărui președinte și cap sunteți Excelenția Vóstră Inalt Prea Sântitul nostru arhiepiscop și Metropolit?

4. E compatibil acésta cu basa disciplinei și a moralei în biserica noastră?

5. Nu credeți Excelenția Vóstră, că starea nemulțămitoare din internul bisericii noastre, accentuată de Excelenția Vóstră în cuvântul de deschidene, stă în strinsă legătură cu momente de acestea?

Excelenția Sa răspunde numai decât, că are cunoștință despre articolul amintit în interpelație, nu-l cunoșce însă în integritatea lui. Cu privire la întrebările speciale nu pôte face nici o declarație, deore ce până acuma încă nu s'a ocupat cu afacerea acésta; declară însă, că cele amintite în articolul citat sunt lucruri, cari nu se pot suferi în biserica noastră și prin urmare va căuta a lua măsurile necesare pentru urmarea adevărului.

Interpelantele se declară mulțumit, ér sinodul ia spre sciință răspunsul.

Urmézá raportul comisiunii financiare. Referentul Dr. Ioan Mihú, cu privire la restituirea anticipațiilor date din fondul general administrativ unor asesori consistoriali, profesori seminariali și secretariului consistorial, — propune, ér sinodul concludde:

Raportul consistorial se i-a spre sciință, și absolutoriul, ținut în suspens prin concludul sinodal Nr. 55 ex 1896, se votézá. Ér în cât pentru viitoriu se îndrumă consistoriul a face la timp asemnările și sistările de salar, ce sunt de lipsă în urma schimbărilor obvenite în statul celor salarisați, și astfel împedecă aceea anomalie, ca unul dintre cei salarisați trecut la altă funcție se ridice și mai departe salariul, ce l'a avut în funcțiunea sa vechie. Asemenea se îndatoresce consistoriul a notifica la cassa archidieceșană vacanțele obvenite la posturile salaritate dela stat, pentru a puté ține în evidență intercalările, ce compet fondului seminarial, și care evidență astăzi lipsesce dela cassă.

Cu privire la raportul consistorial despre activitatea comisiunii administrative a tipografiei archidieceșane, acel referent propune: Raportul se ia spre sciire cu observarea, ca locul devenit vacant prin abdicarea fostului revisor al rațiociniilor Tipografiei, în conformitate cu dispozițiunile testamentare, se se implinescă la timpul s'eu.

Deputatul Dr. Ilarion Pușcariu combate partea ultimă din propunerea comisiunii referitoare la întregirea postului de revisor și propune ca acésta se rămână afară. Punédu-se la vot propunerea deputatului Dr. Pușcariu, cade, și se primesce ca conclud cea a comisiunii.

Urmézá referada asupra Normativului pentru conducerea Tipografiei și

Librăriei archidieceșane, elaborat de comisiunea administrativă și practicat în mod provisor, precum și despre măsurile luate întru încassarea pretensiunilor restante.

Sinodul cu aprobare ia act despre Normativ, rămânédu ca la timpul s'eu se-l substérnă spre aprobare definitivă; de asemenea apróbă și măsurile luate întru încassarea pretensiunilor.

În legătură cu acésta deputatul Dr. D. P. Barcian face următoarea propunere: Consistoriul archidieceșan se ia dispozițiunile necesare, ca se creeze cu vreme succrescénța trebuinciosă pentru ocuparea eventuală a postului de director și factor al librăriei și tipografiei archidieceșane, prin bărbați specialiști, atât în ale Librăriei, cât și în ale Tipografiei, ca astfel se se asigure progresul și mărescă rentabilitatea acestor instituțiuni.

Sinodul primesce propunerea făcută.

Referentul comisiunii financiare referézá raportul comisiunii administrative, în care se indică în mai multe puncte măsurile ce crede a lua pentru a ridica rentabilitatea tipografiei și librăriei archidieceșane. Sinodul apróbă raportul cetit. Deputatul Dr. D. P. Barcian excepționezá punctele 2 și 6 din raportul comisiunii administrative în cari se spune, că tipografia nu va mai tipări cărți pe credit și că numai acelea cărți vor primi aprobarea consistoriului pentru a fi întrebuițate ca manuale în școlile noastre, cari se vor tipări în tipografia noastră archidieceșană, s'eu vor fi proprietatea ei. Prin asta se pune o stavilă desvoltării literaturii didactice. Propune deci aprobarea acestui raport, cu excepțiunea punctelor 3 și 6, cari se se redece comisiunii administrative pentru a face îndreptări într'acolo, ca se se salveze și interesele autorilor.

Sinodul primesce propunerea deputatului Dr. D. P. Barcian.

Ședința se ridică la óra 1 și jumătate d. a., anunțându-se proxima ședința pe órele 4 d. a.

Ședința a VIII-a.

Sâmbătă în 26 Aprilie st. v. la órele 4 d. a.

Ședința se deschide prin presidiul ordinariu I. P. S. D. Archiep. și Metr. Miron Romanul, notariu: Dr. Elia Cristea.

Excelenția Sa în considerarea faptului, că pe sfîrșitul sesiunii numărul deputaților scăde, face propunerea, ér sinodul decide, ca în ședința proximă se se facă alegerea consistoriului și a unui profesor seminarial.

Comisiunea financiară prin referentul s'eu Dr. Ioan Mihú raportézá asupra actului consistorial, prin care se promovézá la sinod opinia fiscalului consistorial și justificarea comisiunii administrative în afacerea defraudării de 658 fl. 10 cr. prin fostul director Stefan Dimitriu. Comisiunea propune:

Se se însărcineze consistoriul archidieceșan a introduce cercetare în contra organului de controlă instituit prin testamentul fundatorului, pentru a constata: dacă acest organ și-a îndeplinit exact datorințele sale în cazul concret, și dacă defraudarea a putut fi comisă, cu tóte că controla recerută nu a lipsit, și a decide în conformitate cu rezultatul ce se va obține asupra eventualei restituiri a sumei, cu care a fost păgubit fondul tipografiei. Despre rezultat se raporteze.

Asupra acestui punct mai mulți deputați iau cuvântul, judecând fiecare din al s'eu punct de vedere afacerea acésta și indicând modul de procedere în cauză. Astfel se nasc mai multe propuneri:

Deputatul Part. Cosma: Pentru cazul, când sinodul ar primí propunerea comisiunii de a se introduce cercetare, atunci cercetarea propusă se se execute prin un esmis al sinodului archidieceșan, carele va avea să refereze acestuia despre rezultatul obținut.

Deputatul Petru Pipoș: Avédu în vedere mai mult partea morală, decât materială, propune ca pe lângă cercetarea contra delegatului comisiunii tipografiei, se se pornéscă cercetare criminală la tribunal contra defraudantului.

Dep. Ios. Pușcariu: Considerând, că vinovatul nu s'a urmărit îndată după descoperirea daunei, și că acum afacerea întrégă este învechită, propune, se se sisteze ori-ce ulteriórá cercetare.

Punédu-se tóte trei propunerile la vot, sinodul primesce ca conclud propunerea comisiunii financiare, rămânédu a deputaților Pipoș și Pușcariu în minoritate.

Urmézá raportul consistorial cu privire la edarea „Telegrafului Român“ și a „Fóiei pedagogice“ conform concludului sinodal 95 din 1896 cu observarea, că consistoriul a susținut și mai departe prețul de 8 fl. la an, căci altcum nu se puteau redacta ambele foi fără de un deficit însămnat.

E de notat, că în contra acestui decis al consistoriului Excelenția Sa a înaintat vot separat, de asemenea și asesorul P. Lucața.

Comisiunea propune: Raportul se ia cu aprobare spre sciire, însărcinându-se consistoriul a lua tóte măsurile de lipsă pentru plățirea regulată a prețului de abonament.

Dep. Ioan cav. de Pușcariu apróbă decisiunea consistorială și laudă ținuta și redactarea „Tel. Român“. Dacă totuși nu e în destul cetit, cauza e, că s'a format deja o preocupățiune față de acésta fóie și apoi, că spiritul timpului pretinde edarea ei đilnică. Acésta a fost și intențiunea întemeietorului „Telegrafului Român“, care până a trăit a dispus ca „Telegraful Român“ să apară paralel cu „Gazeta Transilvaniei“. Propune edarea lui cotidiană.

Punédu-se la vot propunerea din urmă rămâne în minoritate și astfel se primesce propunerea comisiunii.

Același referent raportézá asupra rațiociniilor tipografiei și librăriei de pe anii 1893, 1894, 1895 și 1896 pe cari aflându-le în ordine și revidate de comisiunea administrativă și de consistoriu, propune aprobarea lor și votarea absolutoriul cerut.

Sinodul primesce.

Urmézá referada comisiunii organizătoare asupra propunerii făcute de deputatul P. Cosma, cu privire la edificarea unei catedrale archiepiscopesci în centru. Referentul Dr. Ioan Mihú propune, ér sinodul decide:

Biserica catedrală se se edifice în timpul posibil cel mai scurt. În acest scop se însărcinezá consistoriul a veni la sesiunea viitoare cu o propunere motivată în ceea-ce privesce locul, pe care ar fi a se edifica biserica catedrală.

Dep. Leontin Simonescu referézá asupra „Proiectului de Regulament pentru administrarea afacerilor episcopesci din metropolie“ pe care justificându-l într'o referadă lungă și bine motivată, propune:

Sinodul archidieceșan aprețind necesitatea și folosul administrării uniforme a afacerilor episcopesci pentru întreaga metropolie, în deplin acord cu principiile generale cuprinse în proiectul de regulament, compus de consistoriul metropolitan, dá expresiune dorinței sale, ca afacerea acésta de mare importanță e inițiată la anul 1881, se ajungă cât mai curédu a fi definitiv regulată pe baza dispozițiunilor speciale din proiectul consistoriului metropolitan.

Sinodul apróbă cu aclamațiune.

Același referent raportézá asupra propunerii deputatului Dr. D. P. Barcian, cu privire la contragerea în protocolul sinodal a concludurilor sinodali, asupra esibilitelor de natură identică, și propune, ér sinodul concludde:

Propunerea nu pôte fi obiect de conclud în plenul sinodului, după-ce redactarea protocoalelor ședințelor sino-

dale aparține notariatului, ér sinodul se ingerézá la redactare prin verificarea protocoalelor.

Propunerea deputatului Tit Vesp. Ghiaja, referitoare la modificarea Statutului de pensiuni a preoților din archidieceșă, la propunerea comisiunii organizătoare se transpune ca material consistoriului, și a veni cu un raport în acésta materie la sesiunea proximă sinodală.

Cu aceste ședința se încheie la órele 7 séra, anunțându-se ședința proximă pe mâne, Duminecă, la 10 óre, după terminarea serviciului divin.

Ședința a IX-a.

Duminecă, la 27 Aprilie 1897.

Ședința se deschide după terminarea serviciului divin. Președinte I. P. S. D. Archiep. și Metr. Miron Romanul, notariu: Sergiu Medean.

După-ce se cetesce protocolul ședinței a VII-a și se autentică, presidiul presentézá esibitele, patru rugări: a preotului din Muréș-S.-Georgiu Ioan Runcan et cons., tóte în contra protopresbiterului Nicolau Măneguțiu. Se dau comisiunii petiționare.

Excelenția Sa presidiul spune, că a dat concediu, începédu cu đua de ađi, deputaților: Virgil Oniț, Dr. Ios. Popescu și Dr. Ios. Blaga.

La ordinea đilei e: alegerea consistoriului și a anii profesor seminarial.

La postul de profesor seminarial în secțiunea teologică au concurat trei inși: Dr. Ioan Stroia, Dr. Petru Ionescu, profesor în Caransebeș și Aurel Pipoș, profesor în Ostrov, România.

Comisiunea bisericescă, prin referentul s'eu Dr. Ioan Turcu, recomandă sinodului cu deosebire pe Dr. Stroia, care singurul satisface prescrișelor din regulamentul seminarial pct. 5, avédu și examenul de cualificație profesoral.

Sinodul ia aceste spre sciință, rămânédu, ca votarea asupra acestui punct se se facă după alegerea consistoriului.

Ședința se ridică pe câteva minute pentru a face combinările necesare.

După redeschidere se pune la ordinea đilei alegerea unui asesor onorariu în senatul bisericesc, în locul decedatului protopresbiter-director seminarial: Ioan Hannia.

Au votat 47 deputați, 11 au lipsit, ér unul (Vict. Tordoșian) s'a abținut dela vot în tot decursul votării.

Resultatul: Dr. Remus Roșca, actualul director seminarial a întrunit totalitatea voturilor, în urma căreia Excelenția Sa presidiul îl declară de ales și întărit în funcțiunea sa. Urmézá alegerea senatului școlar. Votézá 47 deputați. După-ce se face scrutiniul se declară de aleși, ca întrunind majoritatea voturilor, următorii: 1. Vasilie Damian 37; 2. Vasile Voina 38; 3. Ioan Popovici 31; 4. Dr. D. P. Barcian 44; 5. Dr. Elie Cristea 45; 6. Dr. Liviu Leményi 47; 7. Dr. Ioan Mihú 35; 8. Virgil Onițiu 47; și 9. Leontin Simonescu 47.

Excelenția Sa presidiul declară senatul școlar s'a ales.

Se face alegerea senatului episcopesc. Votézá 47 deputați. După scrutinierea voturilor majoritatea au întrunit-o următorii: 1. Ioan Droș 46; 2. Nicolau Ivan 39; 3. Galacteon Șagău 39; 4. Pantaleon Lucața 47; 5. Ioan de Preda 44; 6. Petru Pipoș, 38; 7. George Dima 24; 8. Stefan Stroia 34 și 9. Dr. Nicolae Vecerde 35.

Se declară prin presidiu de aleși.

Urmézá alegerea unui referent școlar. La votare au încurs 40 sedule dintre cari Dr. Liviu Leményi întrunesc 37, Dr. I. Stroia 1, Virgil Oniț 1 și 1 bilă albă. Se declară de ales Dr. Liviu Leményi.

Se purcede la votare pentru postul de profesor seminarial. Votézá 40 de-

putați. Resultatul: Dr. Ioan Stroia întrunesc 36 voturi, deci se declară prin presidiu de ales și întărit în funcțiunea sa.

Cu aceste ședința se încheie la 1 ora d. a., ér proxima se fixéză pe Luni la 10 ore a. m.

Noutăți.

Călătoria presidentului Franței, Faure la Rusia, proiectată pe véra acésta, după o telegramă din Berlin, va rămânea. Pricina e necunoscută. Șpăirea acésta e vrednică de atenție, căci împératul Francisc Iosif numai ȕilele acéstea s'a reñtors dela Petersburg, ér împératul german are da gând sé întórcă visita țarului la véra.

Căsătoria civilă — căsătorie de probă. Aneconom véduv din Solnoc, carele încheie un acord de căsătorie civilă cu o femeie, s'a prezentat în anul acésta și înainte preotului pentru de a se căsători și după legea bisericescă. La întrebarea preotului: pentru-ce nu s'a prezentat atunci imediat pentru acest scop, a răspuns, că a voit sé se convingă mai întâiu în sine despre căsătoria civilă, dar vede, că aceea nu plătesce nimic.

Atentat în contra unui medic. În casa de alienați din Petropole, un alienat a comis un atentat în contra medicului Tsetsott. Un student universitar, ce era deținut acolo din pricina bólei sale psihice, s'a năpustit pe dindărét asupra medicului, când acesta voia sé între în odaia unui bolnav. Rabiatul a tăiat cu un cuțit rane adânci asupra medicului, care acum se luptă între viétă și mórte. Studentul era necăjit pe medic, pentru-că acesta nu l'a concediat acasă pe sərbători, din pricina bólei.

O piesă teatrală de catastrofa. Una dintre cele mai încântătoare creațiuni a modernei drame franceze, Lumea plicticosă a lui Pailleron s'a declarat de piesă împreună cu primejdie. În séra, când piesa acésta pentru prima dată s'a jucat în Stadttheaterul din Viena, a ars Burgtheaterul. Ér Stadttheaterul a ars în ȕiua, când în Burgtheater s'a jucat Lumea plicticosă. În ȕiua ultimei catastrofe dela Paris, în Theatre Francais a fost sé se esecute tot piesa din chestiune.

Trei buți dinamită au fost confiscate ȕilele trecute la Brăila. Buțile au fost adresate pe numele unui agent de acolo, notat fiind pe ele, că conțin feștile de lampă. Oficialul de vamă a descoperit treaba, și acum buțile stau sub pază strictă.

Adunări generale. La 20 Maiu a. c. st. n., la órele 4 p. m. se va ține adunarea generală a filialei din Sibiu a societății de binefacere „Crucea albă” în sala cea mică a comitatului, ér la 5 óre se va ține tot acolo adunarea generală a Societății igienice din comitatul Sibiuului. Ambele adunări sunt convocate din partea presidentului lor, dl comite-suprem Thalmann din Sibiu. Ordinea de ȕi la ambele: revidierea rațiociniilor și a rapórtelor pro 1896, statorirea preliminarului pro 1898 și eventuale propuneri.

Vagóne clasa III. pe trenul accelerat. Foile magiare sunt înformate, că guvernul magiar se ocupă cu ideea de a introduce și la trenurile accelerate din Ungaria vagóne cu cupee de cl. III., și acésta după modelul Austriei, unde deja dela începutul lui Maiu există cl. III. pe trenurile accelerate. Dar și acest favor se va da, cel puțin deocamdată, numai celor cari călătoresc pe zonele VII—XIV, de frica, ca nu cumva pasagerii, cari călătoresc la depártări mai mici sé abandoneze trenurile de persóne și sé se foloséscă exclusiv de cele accelerate. Când se va pune în lucrare acésta novățione, — e greu de-a găci.

Casuri de mórte. Cu adâncă durere aducem la cunoscință, că Nicolau Socaciu, preot gr.-or. în Șoimușul Român, a trecut la cele eterne la 7 Aprile a. c. în frumoasa etate de abia 32 de ani și în al 8-lea an al ferici-tei sale căsătorii.

Inmorméntarea i-s'a făcut la 9 Aprile v. 1897 în cimitéru din loc între lacrimile numeroșilor sei credincioși, bine conduși de densusul.

Îl deplâng: soția Eusevia și minorenii Eugen, Sever și Olimpia, și numeroșii consângeni.

— Cu cea mai profundă durere aducem la cunoscință tuturor cunoscuților familiei, frați, surori și cumnați, că mult iubitul nostru soț și bun tată Ioan Șandru, senator magistratual în Sighișóra, astăzi la órele 3 diminéța, împártășit fiind cu sântele taine, a adormit în Domnul, după mari și grele suferințe, în al 61-lea an al etății și în al 22-lea an al căsătoriei sale fericite.

Rămășitele păméntesci ale scumpului defunct se vor inmorménta Joi în 1/13 Maiu a. c. d. a. la órele 2 din casa proprie, în cimitéru ev. A. B. din loc.

Sighișóra, în 11 Maiu n. 1897.

Calipsa Șandru născ. Oniț, ca véduv. Ioan, Eufrosina, Elena, Calipsa Șandru, ca copii. Fie-i țérina ușórá și memoria binecúvântată!

Morméntul lui Árpád. Ungurii vor cu ori-ce preț sé găséscă morméntul strămoșului lui. Au adresat deci ministrului de instrucción publ. o cerere, ca acésta sé dispună continuarea săpăturilor întreprinse spre a găsi morméntul lui Árpád. Ministrul a răspuns, că n'are bani pentru acel scop, dar capitala sé facă treaba pe cheltuiála sa. Se ocupă acum unii cu ideea de a întreprinde colecte pentru continuarea lucrării.

Apel. Onorat public român! Conduși de iubirea sinceră față de poporul nostru român, și pėtrunși de necesitatea simțită a unei reuniuni de lectură, pentru ca și poporul nostru de aci sé pótă remonstra cu energie contra multor ingerințe ce ȕilnic împină, și pentru ca în fața acestora sé-și pótă susține usurile datinate, limba și religiunea sa, ca cei mai neprețuiți tesauri:

După învingerea multor neajunsuri și pedeci nu numai materiale ci și morale, ađi ne vedem în plăcută poziție a putea aduce la cunoscința onoratului public român, că ne-am ajuns scopul de a înființa o reuniune de lectură română, a cărei aprobare, a statutelor, și din partea forurilor competente o am primit.

Scopul reuniunii este cultura și perfecționarea tuturor membrilor ei, spre a cărei scop reuniunea își înființéază o bibliotecă, pentru lățirea și înlesnirea gustului de lectură și la acei conaționali, cari nu se află în sinul reuniunii.

Suntem convinși, că cultura în poporul nostru românesc a penetrat și lățit, numai ca nescé rađe sinistre la aparițiune, în limite mărginite față de celelalte popóre vecine; și cu tóte acéstea, un fior îmbucurător ni se presintă véđénd, că progresul seu frumos ne apare, ca un aspect de speranță pentru viitoriu. Acest aspect de speranță ni se pare, că este realizabil, pentru ținerea unui paș de paralisare și celelalte popóre necucuitoare, dacă îi vom da mână de ajutor la avéntarea lui.

Mijlóce, aședeminte culturale se pot înființa multe, chiar și fără sume enorme, dacă nu ne ar lipsi spiritul de întreprindere și aprigi spriginitori.

Suntem convinși, că onoratul public român nu va rămânea indiferent la o întreprindere așa de salutară și va sprigini după putință ținera noastră reuniune.

Apelăm dar la marinositatea onoratului public, la onorați Domni autori, la onorați Domni profesori, la onoratele societăți de lectură cu rugarea, sé binevoéscă a sprigini reuniunea noastră, intrând în șirul membrilor ei și donând pe séma bibliotecii cărți și opuri de ori și ce natură.

Nu ne indoim, că onoratul public român va îmbrățșa cu aceași căldură și reuniunea noastră, cu care a îmbrățșat tóte întreprinderi de cultura acésta.

Adresa reuniunii este: „Reuniunea de lectură română în Recița-montă (Resicza-bánya.)

Vasilie P. Greabu,
președinte.

Correspondență particulară

a „Telegrafului Român”.

Mercurea, la 24 Aprilie 1897.

Onarate D-le Redactor!

Conform convocatoriului din 5 Martie a. c., reuniunea învățătorilor gr.-or. din protopresbiteratul Mercurei și-a ținut adunarea sa din acéstă primăveră la 19 și 20 Aprilie a. c. în comuna Apoldul-de-jos.

Deschiderea ședinței s'a făcut prin v. președintele reuniunii, dl Ioan Sava, director și inv. la școla grănițerescă dina Jina prin o vorbire provită și bine simțită.

Dintre membrii reuniunii erau prezenți 24, absenți 9.

Intre cei prezenți adunarea cu bucurie a putut saluta în mijlocul său pe Preaon. D. protopop tractnal, Ioan Droc, carele ca în totdeuna, n'-a întrelăsat a lua parte la adunarea noastră, precum și pe preoții locali Ioan Orăștean și Ioan Lazar.

După încasarea taxelor restante și curențele dela membrii reuniunii, a urmat cetirea raportului comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare, sévėrsită prin secretariul seu, dl diacon și inv. Aron Șerb, precum și raportul despre starea averei făcut prin cassariul reuniunii, dl director școlar din Poiana, Ilie Georgescu.

Raportul comitetului se ia cu plăcere la cunoscință, ér rațiociniul se predă unei comisuni constatătoare din membrii Nicolae Simulescu, director școlar în Apoldul-de-jos și Ioan Nicórá, inv. în Mercurea, pentru a fi supus revizuierei și a se raporta adunării, ceea-ce s'-a și întimplat, luându-se asemenea cu plăcere și multămită, cândose-activitatea cassariului, dându-se totodată absolutoriu pentru acel rațiociniu.

A urmat apoi punctul 5 din programă: Parabola: „Vameșul și fariseul”, prelegere practică de dl Elie Ciurugă, inv. în Apoldul-de-jos (: cu preț ales în Săcel :), carea a fost predată și multă pricepere și cunoscință de cauză din partea prelegătorului.

După încheierea discuțiunii asupra acéstei prelegeri, a urmat conform programei cetirea disertatiunii: „Cum are a se propune cu succes limba maternă în cursul al 2-lea al școlei populare”.

Acésta disertație era obligat fie-care membru al reuniunii a o lucra, dar — deși e cam trist lucru, mă véd silit, a o mărturisii și aici — numai dela 6 inși a fost înaintată comitetului reuniunii.

Dintre acelea cea mai succésă a fost cea a membrului Nicolae Simulescu.

La discuție asupra acestora au luat parte Preaon. D. protopop, Ioan Droc, v. preș. Ioan Sava; Ilie Georgescu ș. a.

Fiind timpul înaintat, 3¹/₂ óre, ședința se ridică, ér membrii reuniunii cu toții au luat parte la prânțul dat din partea comitetului parochial. La masă s'au ținut mai multe vorbiri: din partea Preaon. D. protopop I. Droc; a v. președintelui Ioan Sava; a dir. școl. de acolo N. Simulescu; dir. școl. din Poiana, Ilie Georgescu ș. a. După masă, carea a ținut până câtră sêra, membrii reuniunii s'au împărțit cu toții pela cuartire.

Duminecă în 20 Aprilie a. c., după-ce cu toții am luat parte la serviciul divin în biserica cea mare, ședința s'a continuat.

A urmat o prelegere practică din l. maternă predată de membr. I. Nicórá și prelegerea practică din Fizică: „Apa și fenomenele naturali formate din ea”, predată de membr. Romul Vraciu, inv. în Poiana.

Améndóne acéstea au fost succese, cu deosebire a membr. R. Vraciu, a fost în tóte privințele succésă.

În urma acestora s'a puresc la alegerea funcționarilor și a comitetului reuniunii pe un nou period de 3 ani.

De președinte a fost ales Preaon. D. protopop Ioan Droc: de vice-preș. tot dl Ioan Sava; de secretar Aron Șerb; cassar Ilie Georgescu, ér de membrii în comitet: D-nii Elia Popp sen., Nicolae Simulescu, Cons. Sava și Vas. Dobrescu. Cu puțin schimbări, tot cei din periodul trecut.

Reuniunea noastră și în anul trecut cu pași repeși spre ținta sa; dar avénd acum în fruntea sa pe Preaon. D. protopop, sunt sigur, că ea va lua un nou avént.

În chipul acésta, eshauriat fiind întregul program, adunarea a fost închisă, depártându-se fie-care pela ale noastre.

Un membru.

Raportul general al senatului școlariu.

(Urmare și fine.)

e) Numérul școlélor.

Archiecesea are 1232 comune bisericesci, anume 943 matre și 289 filii. Dintre acéstea susțin școlă proprie 720 matre și 19 filii, cu totul 739 comune bisericesci. Nu susțin școlé proprii 223 matre și 270 filii, cu totul 493 comune bisericesci.

Dintre comunele, cari nu susțin școlé proprii sunt afiliate la școlé de ale noastre 94 matre și 146 filii, cu totul 240 comune bisericesci, ér restul de 253 comune bisericesci se împarte între celelalte categorii de școlé în modul următoriu:

La greco-catolici	matre	39	fili	18
„ romano-catolici	„	1	„	7
„ evang. lutherani	„	6	„	28
„ evang. reformați	„	7	„	33
„ unitari	„	—	„	2
„ școlé de stat	„	37	„	6
„ școlé comunale	„	25	„	33
„ școlé de reun. private	„	11	„	—

Suma: matre 126 filii 127

În comparare cu anul trecut numérul comunelor bisericesci nu este nici o schimbare.

f) Învățătórii.

Numérul total al învățătorilor este 872. Dintre acéștia sunt definitivi 410 și provisorii 462.

În comparare cu anul trecut numérul învățătorilor s'a înmulțit cu 2.

La învățătorii definitivi față cu anul trecut aflăm o creștere de 5.

Despre școlé și învățătorii se alătură un conspect tabelaric, asemenea despre elevii de școlă, despre averea școlélor, despre venitul anual al acestora și despre salariile învățătorescilor sub semnel % și ‰. (Conspectul de sub semnul ‰. a se vedé pe pagina a patra ér cel de sub ‰. îl vom publica în numérul viitor. Red.)

III. Catechisațiune.

La institute de învățământ străine au frecuantat școlă preste tot 6489 elevi de ai nostri și anume:

1. Pedagogii	28
2. Gimnasii	572
3. Școlé reale	96
4. Școlé comerciale	49
5. Școlé civile	143
6. Școlé elementare superioare	132
7. Școlé elementare gr. cat.	580
8. Școlé elementare rom. cat.	202
9. Școlé elementare evang. luth.	227
10. Școlé elementare evang. reform.	184
11. Școlé elementare unitare	—
12. Școlé elementare de stat	2475
13. Școlé elementare comunale	1633
14. Școlé element. de reuniuni private	168
Suma	6489

Despre acéști elevi și despre catechisii lor urméză conspecte sub cifrele ‰ și ‰.

IV. Examenele.

1. Examenele de calificatiune învățătorescă s'au ținut la 1 Iuliu 1896 și ȕilele următoare. Ca comisariu consistorial a fost trimis asesorul consistorial, protopresbiterul Zacharie Boiu, din partea guvernului a fost exmis inspectorul regesc de școlé al comitatului Tėrnava mică, Dr. Gavriil Pintėr.

Admiși la examen au fost 55 de candidați. Dintre acéștia 45 s'au prezentat la examen, cari pe basa temelor scripturistice au fost admiși la examenul verbal.

Terminat și acésta, s'a constatat, că au susținut examenul cu succes 35 de elevi, au fost respinși din limba magiară 8, ér 2 din mai multe alte studii.

Dintre cei 35 de candidați, cari au susținut cu succes examenul, s'au provéđut cu testimoniu de calificatiune, subscris și de comisariul guvernului, acei 20, cari au avut praxă învățătorescă după absolvirea cursurilor pedagogice.

Ce provicese pe ceialați 15 candidați, cari imediat după terminarea cursurilor pedagogice au fost admiși la examenul de calificatiune, comisariul guvernului a făcut pendentă subscrierea testimoniilor de calificatiune dela îndrumarea ulterioară a guvernului. Ministrul preste a dispus ca și candidaților din chestiune sé li-se extradee testimoniu de calificatiune, respective acelea sé se subscris din partea comisariului exmis de guvern, dar a pretins tot odată, ca în testimoniile de calificatiune sé fie separat indus testimoniu obținut din fie-care studiu și ca testimoniile s

se compună nu numai cu text românesc, ci și cu text magiar.

În afacerea acesta consistoriul a decis a se conforma pretensiunii ministrului cu privire la inducerea separată a rezultatului obținut din singuraticile obiecte ale examenului.

Ce privește însă extradarea testimoniilor de calificare și în limba magiară, consistoriul a decis a cere printr-o reprezentare adresată ministrului susținerea usului de până acum, arătând în special, că testimoniile de calificare învățătorească extradate de consistoriu sunt menite exclusiv numai pentru școlile noastre populare cu limba de propunere română.

2. Examenul anual. La finea anului școlariu 1895/6 s'au ținut examenul anual provădute în Normativul școlariu și rezultatul în general a fost mulțămitoriu.

Consistoriul și de astă-dată cu plăcere poate constata, că organele noastre bisericesci continuă a da examenelor anuale adevărate lor importanță și deosebită atențiune.

V. Visitarea școlilor.

În considerarea dispozițiilor normativului școlariu consistoriul a insistat, ca și până acum, ca oficiile protopresbiterale în decursul anului școlariu să viziteze școlile, și la finea anului să facă raport special despre cele observate.

Măsurile acestea au fost de influență salutară pentru dezvoltarea instrucțiunii în școlile noastre.

Din partea consistoriului în anul trecut, din considerări budgetare, nu s'a îndeplinit vizitarea de inspecțiune generală, s'a exmis numai comisariu consistorial în două casuri concrete ivindu-se special trebuința de a se orienta la fața locului despre starea lucrurilor.

VI. Ajutóre.

Ajutórele votate din fondul școlariu eparchial s'au distribuit conform conspectului celor împărțâșiți alăturat aci sub 12/.

VII. Stipendii.

Cu finea anului școlariu 1895/6 din fondurile archidieceesane au devenit vacante următoarele stipendii:

1. Din fundațiunea Moga unul de 500 floreni.
2. Din fundațiunea Francisc Iosif 2 de 100 fl. și 1 de 60 fl.
3. Din fundațiunea Peiovicei 1 stipendiu de 50 fl.

4. Pentru elevii din despărțământul pedagogic al seminariului archidieceesan 28 de stipendii, anume 8 din fundațiunea Moga și 20 din fundațiunea Francisc Iosif.

În urma concursului publicat, stipendiile acestea cu începerea anului școlariu 1896/7 s'au conferit concurenților, cari s'au aflat mai apți.

Conspectul stipendiscilor se alătură sub 13/.

VIII. Conferențe învățătorești.

Conferențele învățătorești s'au ținut într-una cu reuniunile învățătorești în districtele Deș, Deva, Făgăraș, Sebeș, Sibiiu, Sighișora și Zarand; — nu s'au ținut în districtele Abrud, Bistrița și Cluj, — ér' în districtele Brașov și Reghin funcționarea reuniunii învățătorești a fost oprită prin organele statului.

Guvernul pretinde, ca statutele reuniunilor învățătorești să se așternă acolo spre aprobare, privind aceste întruniri ca pe nisece reuniuni private.

Deși reuniunile învățătorești sunt întruniri speciale, ale căror membri numai învățătoi gr.-or. pot fi, și cari, sub controla organelor superioare bisericesci, tractează exclusiv numai chestiuni școlare, — totuși pentru a asigura funcționarea neimpedecată a acelor întruniri, — consistoriul contemplantă a îngrijii, ca statutele reuniunilor învățătorești să se comunice guvernului.

Alte obiecte de natură școlară se vor promova cu rapórte speciale.

Sibiiu, din ședința senatului școlariu, ținută la 27 Martiu 1897.

Consistoriul archidieceesan.

Dr. II. Pușcariu,

archim., vicariu arhiepiscopesc.

Dr. Elie Cristea,
secretariu

Varietăți.

Răspuns. Contesa Madeline a arătat cu o mișcare, de care face numai omul a cărui voință este nestrămutabilă, la casseta sa iaponeză provădută cu trei pulte și ornată cu aur și a ăis:

— Blașiu, deschide unul dintre pulte și nisesce-te a alege bine, căci în fie-care am ascuns câte un răspuns la cererea D-tale, cu care deja de șese luni de zile mereu mă asal-

tezi. Dacă vei nimeri acel răspuns dulce, care ăice: da, atunci nu 'mi-e permis a te refusa mai mult. Dar să grijesci, nu cumva să nimeresci a scóte vr'un răspuns netavaro-balail.

— O vai, ăise Blașiu amărit, dóue prospecte rele contra unul bun. Scumpă, cum ți-a venit în minte un cuget atât de tiran?

— No, răspuns contesa, dacă răspunsul ce ți-l va da sórtea, va fi favorabil, atunci voi avé cel puțin mângăierea, că întâmplarea mi-a causat păcatul.

Blașiu a stat la îndoială mult, până s'a decis care dintre cele trei pulte să-l tragă afară. Cu mână tremurândă s'a întins acum după unul, acum după altul și n'a cutezat a trage veriga de aur. I s'a strins inima în convulsii și numai la cugetul, că póte să alégă réu.

În fine, cu ochi închiși s'a decis.

O, ce fericire și plăcere cerescă! Răspunsul — o filă de hârtie de colóre rosă, pe care o a desfăcut cu iutélă febrilă — a cuprins cuvîntelul dulce: Da! Dar fața îndată i-a luat o expresiune tristă.

— No, întrebă contesa, ce mai vrei? de ce te plângi încă, tu drag nerecunoscătoriu?

— Mă supără fórté tare un lucru, ăise Blașiu tânguindu-se.

— În apropierea mea? Ce?

— Întemplerăi, și nu ție am să-ți mulțămesc, că esti a mea.

S'a cufundat în cugete adânci. Contesa a ris cu voce înaltă.

— Urechiiuțele, în tóte trei pultele am pus același răspuns.

* * *

Dónespredece miliarde de gazete la ăi. Acesta e rezultatul unei statistice engleze. Êtă în cifre extensiunea acestei imense grămeđi de hârtie: Foile ce apar într'o singură ăi în întrégă lumea ar fi suficiente spre a învélî cu ele un teritoriu de 30.000 kilometri cuadrați. Dēcă ar voi cineva să tipărescă tóte aceste foi pe o singură mașină, ar trece 330 de ani până la tipărirea tuturor. Puse aceste foi peste olaltă grămadă, s'ar urca până la o înălțime de 80 de kilometri, și dēcă vom computa, că fiecare cetitor de gazete numai cinci minute jertfesc la ăi pentru fóia sa, timpul jertfit pentru cetirea tuturor foilor ce apar la ăi, s'ar urca la 100.000 de ani.

Din public. *)

Mulțămite publice.

În scopul zidirei nóuei biserici în comuna noastră Cămpeni-Surduc, ne-au încurs bani cu lista Nr. 272, trimisă onor. direcțiunii a institutului „Albina“, suma de 21 fl. 50 cr. Au binevoit a contribuî preaiubiții domni: Ioan Barsu 10 cr.; Petru Tincu 50 cr.; nedescifrabil 20 cr.; N. N. 20 cr.; Iordache Roșca 50 cr.; N. M. 10 cr.; Constantin Muntean 20 cr.; Is. Popa 50 cr.; N. N. 10 cr.; M. 10 cr.; nedescifrabil 1 fl.; Șerban Cioran, paroch 50 cr.; Lucața 1 fl.; ? 1 fl.; A. Lebu 1 fl.; Dr. Tincu 1 fl.; Decian 50 cr.; nedescifrabil 1 fl.; Voilean 1 fl.; Dr. E. Cristea 50 cr.; Adam Roman 50 cr.; N. N. 10 fl.

La lista Nr. 777 din Săliște au contribuit: Cassa de păstrare (reuniune) 10 fl.; Preastimații domni Dr. N. Maier 1 fl.; Petru Dragits 1 fl.; Ioan Comșa sen. 1 fl. = 13 fl.

Cu lista Nr. 465 în Șieul-mare ne-au colectat dl David Rus dela 41 contribuenți suma de 4 fl. 16 cr.

Cu lista nr. 180 în Bajesd au colectat dl Ioan Fercași 5 fl. 38 cr.

Cu lista nr. 409 au colectat dl Florian Bologa din Marpod 2 fl. 65 cr.

Cu lista nr. 254 s'au colectat în Rovina dela 50 contribuenți prin dl Petru Rusu 4 fl. 56 cr.

Pentru acestea sume de bani, și pentru frumoșele încuragieri și îmbărbătări, ce le primim ăi de ăi, primescă Preastimații Domni colectanți și contribuenți cele mai sincere mulțămite.

Insemnăm, că retrimițându-ni-se listele cu numele contribuenților, la darea de samă din urmă, fiește-cărui contribuient i-se va mulțami din inimă nu numai în biserica D-nului într'un chip vrednic, ci și într'o formă publică deamnă.

Cămpuri-Surduc, la 6 Maiu n. 1897.

La însărcinarea comunei bisericesci:

Ioan Budoiu,
preot.

Login Popa,
notar.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu este responsabilă.

Mătăsă de Henneberg, numai atunci veritabilă, când se comandă direct din fabrica mea — négră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vârgată, moștrată, damast etc. (circa 240 calități diferite și 2000 dessinuri etc). Mărfurile comandate precum și moștrele le expediez cu întórcerea poștei în casă, franco și scutite de vamă, fabricile de mătăsă din Zürich ale lui G. HENNEBERG, (furnisor de curte c. și r.). Scrisorile adresate în Elvetia sunt a se prevedé cu marcă de 10 cr., cărțile postale cu 5 cr. Comandele scrise în limba română se execută punctual. [64] 1

Conspectul școlilor confesionale greco-orientale române din Transilvania în anul școlariu 1895/6.

Numărul curent	Protopresbiteratele	Numărul comunelor bisericesci			Sustin școlă proprie			Nu sustin școlă proprie			Sunt afiliate la școlile de ale noastre; respective elevii cercetază școlile:												Suma tuturor învățătorilor	Dintre acestia sunt instituiți				Toleranți	Observări.							
		matr.	filii	Suma	matr.	filii	Suma	matr.	filii	Suma	Afi-liate		Grecocath.		Rom. cath.		Ev. luter.		Ev. refor.		Unit.			De stat		Comunale				Reun. private		Def.	Prov.	Teol.	Ped.	
											m.	filii	m.	fil.	m.	fil.	m.	fil.	m.	fil.	m.	fil.		m.	fil.	m.	fil.			m.	fil.					m.
1	Abrud	23	—	23	18	—	18	5	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	6	4	—	4	8
2	Agnita	37	3	40	34	—	34	3	3	6	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	15	12	2	10	10	
3	Alba-Iulia	37	4	41	27	—	27	10	4	14	7	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	14	4	1	13	9	
4	Avrig	23	—	23	21	—	21	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	16	8	4	9	4	
5	Bistrița	21	8	29	17	—	17	4	8	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	11	4	5	10	3	
6	Bran	23	—	23	22	—	22	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	26	7	5	13	2	
7	Brașov	23	1	24	22	1	23	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	49	5	13	20	1	
8	Cămpeni	19	1	20	14	—	14	5	1	6	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	10	3	5	3	4	
9	Cetatea de pėtră	18	—	18	10	—	10	8	—	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	7	1	—	5	2	
10	Cluș	34	12	46	33	2	35	1	10	11	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	7	3	3	4	24	
11	Cohalm	21	21	42	18	1	19	3	20	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	12	5	—	10	2	
12	Deș	28	5	33	21	—	21	7	5	12	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	10	2	—	9	9	
13	Deva	28	25	53	18	1	19	10	24	34	3	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	1	3	2	1	15	
14	Dobra	14	11	25	13	1	14	1	10	11	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	6	5	2	4	6	
15	Făgăraș	35	2	37	29	—	29	6	2	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	11	16	2	9	7	
16	Giógiu I.	30	7	37	19	—	19	11	7	18	5	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	6	4	2	4	10	
17	Giógiu II.	28	2	30	22	—	22	6	2	8	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	3	6	1	4	13	
18	Hățeg	46	31	77	16	—	16	30	31	61	5	20	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	3	8	1	2	5	
19	Iia	25	20	45	25	8	33	—	12	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	12	5	1	7	16	
20	Lupșa	27	4	31	21	—	21	6	4	10	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	6	4	1	3	7	
21	Mediaș	29	12	41	14	—	14	15	12	27	1	6	6	2	1	2	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	10	2	3	3	2	
22	Mercurea	24	—	24	21	—	21	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	16	8	6	11	5	
23	Murėș-Oșorheiu	23	17	40	12	—	12	11	17	28	—	2	3	4	1	4	—	5	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	5	3	—	2	4	
24	Orėștie	31	6	37	26	—	26	5	6	11	4	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	17	6	6	12	10	
25	Reghin	22	7	29	21	—	21	1	7	8	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	6	8	3	2	7	
26	Săliște	13	—	13	13	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	20	5	10	12	2	
27	Sebeș	29	5	34	27	1	28	2	4	6	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	22	15	8	10	7	
28	Sibiiu	29	6	35	27	—	27	2	6	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	29	14	11	14	3	
29	Sighișora	33	21	54	30	2	32																													